

М. М. Желдак, студент

Науковий керівник: **Т. Л. Шестаковська**, канд. екон. наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів, Україна

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Ключові слова: фінансові результати, доходи, витрати, прибуток, збиток, аналіз, підприємства, бухгалтерський облік.

У процесі подальшого розвитку ринкових відносин усі підприємства України постали перед проблемами щодо визначення фінансових результатів та відображення їх у обліку, оскільки одним із найважливіших показників, що характеризує ефективність фінансової діяльності підприємства, є фінансовий результат: прибуток чи збиток. Фінансовий результат діяльності – це найважливіший показник, що цікавить усіх користувачів облікової інформації. Фінансовий результат будь-якого підприємства відображає ефективність його господарювання за всіма напрямками діяльності, є основою його економічного розвитку і зміцнення фінансових відносин із контрагентами.

Фінансова основа для самофінансування діяльності підприємства створюється саме зростанням фінансового результату, тим самим реалізуючи розширене відтворення. Враховуючи те, що на законодавчому рівні питання обліку фінансових результатів достатньо вирішено, наукові дискусії та напрацювання науковців щодо пошуку шляхів зростання та стабілізації фінансових результатів не втихають. Необхідно зауважити наявність дискусійних питань та положень, що потребують уточнення та додаткового вивчення. Актуальними постають питання формування методичних підходів визначення фінансових результатів в обліковій та контрольній системі підприємства, вирішення яких впливає на зміцнення економічного стану суб'єкта господарювання [1].

Провідні вчені здійснили вагомий внесок у розвиток обліку фінансових результатів, проте залишається чимало невирішених питань, що потребують детального дослідження та надання пропозицій для практичної діяльності у зв'язку з постійною зміною нормативної бази. Так, зокрема, потребує уточнення питання понятійно-категоріальний апарат, додаткового вивчення обліку фінансового результату, у тому числі його складових – доходів та витрат, за П(С)БО та МСФЗ тощо. Головною метою статті є спроба окреслити такі вітчизняні підходи та методи формування фінансових результатів, які є зрозумілими та доступними для іноземних партнерів та інвесторів та які дають змогу ефективно управляти ефективністю діяльності підприємства [2].

Достовірність формування фінансового результату є основою принципів і правил бухгалтерського обліку, обов'язкового дотримання яких вимагає законодавча база, зокрема, концептуальні основи складання та подання фінансових звітів, міжнародні стандарти фінансової звітності, Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку тощо.

У процесі здійснення своєї фінансово-господарської діяльності поряд з основними витратами (сировина, матеріали, заробітна плата тощо) на підприємствах виникають накладні витрати, пов'язані з підготовкою, організацією, обслуговуванням виробництва та управлінням підприємством. Природа цих витрат має таку особливість: це є витрати непрямого характеру, і неможливо точно визначити, з яким саме конкретним продуктом вони безпосередньо пов'язані [3].

Накладні витрати як окрема категорія відсутні в системі П(С)БО. Відповідно до П(С)БО 16 і Методичних рекомендацій з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості витрати поділяють на прямі і непрямі залежно від способу перенесення вартості на продукцію. Так, непрямі витрати – це витрати, які не можуть бути віднесені безпосередньо до конкретного об'єкта витрат економічно доцільним шляхом. Такий поділ має істотне значення для визначення собівартості окремих різновидів продукції, оцінки запасів і визначення

фінансового результату, здійснення постійного контролю рівня витрат і стимулювання їхнього зниження [4-5].

Таким чином, на підставі проведеного дослідження можна зробити такі загальні висновки. Інформація про результати діяльності відображається у фінансових звітах підприємства та є загальнодоступною інформацією для визначення рівня ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості підприємства та є головним джерелом інформації для потенційних партнерів.

З метою покращення та підвищення ефективності обліку фінансових результатів доцільним вважаємо: 1) на законодавчому рівні закріпити сутність поняття «фінансові результати», уточнити перелік показників, які їх характеризують; 2) розширити перелік класифікаційних ознак, які дозволять у майбутньому розробити систему та механізми управління окремими складовими фінансових результатів з метою управління рівнем фінансових результатів у довгостроковій та короткостроковій перспективі. Також запровадити єдині класифікаційні ознаки й розмежування їх за видами діяльності з використанням рахунків третього порядку; 3) впровадити реєстри аналітичного обліку фінансових результатів для узагальнення облікової інформації з метою задоволення інформаційних потреб різних користувачів; 4) поширити практику створення резерву сумнівних боргів як необхідної умови точного розрахунку фінансового результату діяльності підприємства. Перспективами подальших розробок може бути порівняння практики обліку виручки за П(С)БО 15 «Дохід» та МСФЗ 15 «Виручка по договорах з покупцями».

Список використаних джерел: 1. Рета М. В. Сучасні проблеми обліку фінансових результатів діяльності підприємств. *Вісник НТУ «ХПІ»*. 2015. № 25 (1134). С. 25-34. 2. Н(С)БО № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затв. Наказом МФУ від 07.02.2013р. № 73. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>. 3. Овсійчук О. В. Проблеми організації обліку фінансових результатів діяльності підприємства. *Управління розвитком*. 2013. № 15. С. 142-144. 4. Кочетова О. І. Управління фінансовими результатами підприємств України. *Тези доповідей I Всеукраїнської науково-теоретичної інтернет-конференції студентів і аспірантів*. Миколаїв: МНАУ, 2013. С. 22-24. 5. Арич М. І. Концептуальні підходи до визначення фінансово-економічних результатів підприємства. *Економіка та держава*. 2013. № 7. С.66-69.

УДК 657

А. О. Мироненко, студентка

Науковий керівник: **О. М. Княшко**, канд. екон. наук, доцент кафедри обліку та оподаткування Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ, Україна

МЕТОДИКИ ВИЗНАННЯ ДОХОДІВ В УПРАВЛІНСЬКОМУ ОБЛІКУ

Ключові слова: дохід, управлінський облік, довідник-кодифікатор.

Аналізуючи фінансову діяльність підприємства, більшу увагу потрібно приділяти розгляду структури одержуваних доходів. Адже саме вони є визначальним показником формування фінансового результату та є основою для планування діяльності будь-якого підприємства. Одночасно цей показник є спонукальним мотивом і джерелом діяльності підприємства, що приводить у рух усі виробничі фактори – капітал, працю, природні ресурси – для створення продукту, його наступної реалізації та утворення доходу.

Відсутність розгляду деяких наукових та практичних аспектів цього напряму дослідження зумовило необхідність додаткового вивчення проблемних питань управлінського обліку доходів. Метою нашого дослідження є виявлення особливостей управлінського обліку доходів та визначення їхнього впливу на формування ефективної системи управління підприємством. Окремі теоретичні та методологічні питання управлінського обліку доходів знайшли своє відображення у працях учених-економістів, зокрема: О. В. Фоміні [1], Л. Г. Ловінської, Л. В. Жилкіної, О. М. Голенко [2].

Ефективне управління діяльністю підприємств торгівлі можливе за наявності добре налагодженої системи інформаційного забезпечення про технологію торговельного процесу, та фактори впливу на його результати в поточному й плановому періодах. Вихідним етапом розроблення поточного фінансового плану підприємства торгівлі є обґрунтування його майбутніх доходів у